БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 107 (8939) | 1959 оной майн 9, суббото | Сэн 20 мүнгэн

СССР-эй Оборонын Министрын ПРИКАЗ

1959 оной майн 9. *№ 118* *Москва город.*

Нүхэд солдадууд болон матросууд, сержантнууд болон старшинанууд!

Нүхэд офицернүүд, генералнууд болон адмиралнууд!

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда фашистска Германиие Советскэ Союзай илажа гараһанһаа хойшо 14 жэл мүнөөдэр гүйсэбэ.

Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй сэрэгшэдые, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда бүхы хабаадагшадые Илалтын һайндэрөөр дашарамдуулан амаршалнаб.

Илалтын һайндэрые тэмдэглэн **захирхамни:**

Мүнөөдэр, майн 9-дэ, манай Эхэ ороной ниислэл—Москвада, Союзна республиканууддай ниислэл хотонуудта болон герой-городуудта: Ленинградта, Сталинградта, Севастопольдо, Одессада артиллериин 20 буудалгаар салют хэхэ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөөтэй, бэеэ даанхай байхын түлөө болоһон байлдаан соогуур унаһан баатарнуудта—мүнхэ алдар соло!

Агуухэ Совет арад, тэрэнэй шэн габьяата илалтануудаараа суурхуулһан Зэбсэгтэ Хүсэнүүд мандаха болтогой!

Манай түрэл Советскэ правительство мандаха болтогой!

Манай арадые коммунизмын илалта тээшэ хүтэлэгшэ—Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло!

СССР-эй Оборонын Министр, Советскэ Союзай Маршал Р. МАЛИНОВСКИЙ

Бурят арадаймнай түүхын омогорхолто һайндэр

...уехэ ород арадтай бурят ара... хуби заяагаа хэтэ мүнхэдөө ...һон сагһаань хойшо 300 жэл ...оной алдарта ойе манай рес...кын ажалшад энэ жэлдэ тэм...энь. Гурбан зуун жэлэй тур...оо таһаршагүй нягтаар үргэл...эн аха дүүгэй арюун нангин ...барисаан тиихэдэ бурят арадай ...гөө һайн дураар шэлэн олоһон ...тон зүб байһыень тодоор гэр...харуулна. Тэрэ үеын түүхын ...байдалые хараада абабал, ...даа хүгжэлтын энээнһээ он...зүб зам манай арадта байгаагүй

...син гүрэнтэй Бурят ороной ...дураараа нэгэдэһэн сагһаа хой...00 жэл болоһоной ойн баярые ...эрлэхэ тухай КПСС-эй Буря...АССР-эй обкомой бюро, Вер... Соведэй Президиум болон ...истрнүүдэй Соведэй тогтоол соо ...глэгдэһэнэй ёһоор, Росситай ...ороной һайн дураараа нэгэдэ...ушар бурят арадай саашанхи заяае уридшалан шиидхэһэн, ...эй түүхэдэхи гайхамшагта үйлэ болоно. Энээнэй ашаар бурят ...өөһэд хоорондын дайн байл...аа зайсаа, гадаадын добтолго...агасаа, экономико болон соёл ...ураяа амар амгаланаар хүг...э аргатай болоо. Бага яһата... хаанта засагаархидай бузар ...айгаар богоолшолдог, дарладаг ...жолдог байгаашье һаань, бу...арад зон агууехэ ород арадтай ...үгэй хани барисаа тогтоожо, ...эй ажахын, ухаан бодолой дээ...эргын культурада хүртэһэн, ...гөө үндэһэ яһанай онсо соёл ...соролые хүгжөөһэн байна.

...р холын тэрэ сагһаа эхилээд, ...н дайсадта эсэргүү эрид шан...мсэл соогуур агууехэ ород болон ...арадуудай хоорондохи халуун ...барисаан улам бүри бэхижэн ...энхэй. Манай орон дотор Ок...иин социалистическэ революци илан мандаһанай ашаар, бага ...й бүхы арадууд алишье талаа...бүрин түгэлдэр эрхэтэй боложо, ...ондохи хани харилсааниинь со...листическэ, интернациональна ...р, хэзээ хэзээнэйхитэй жэшээлэ...эй ехэ ашатай үрэтэйгөөр, булад ...у эшэ үндэһэн дээрэ батаар хүг...э захалһан байна. Энэ хадаа ...айда коммунистическэ партиин ...нскэ сэсэн мэргэн национальна ...тикын хэлбэришэгүйгөөр бэе...элгдэжэ байһанай аша үрэ ха юм. ...оммунистическэ партиин хүтэл...доро ород арад түрүүтэй оро...най бүхы арадууд бултадаа ...шье хүндэ хүшэр, хэсүү бэрхэ ...үдтэ,—граждан дайнайшье, ха...гүрэнүүдэй хархис сэрэгүүдэй ...олгыншье болоходо, удаань эл...дайсадай эсэргүүсэлтые дабан, ...н далайсатайгаар социализм ...уулжа байхадашье, Эсэгэ оро...хамгаалгын агуухэ дайнай жэл...дэшье,—хэзээ бүхэндэ сугтаа ...эр һугадалдан ябажа, хани ...р бэе бэендээ энэрхыгээр туһа...лажа, илалта туйладаг байһа...нь бүхы дэлхэйдэ мэдээжэ болон...Орон дотороо социализм бүрин ...илдэрөөр, эсэслэн бэелүүлээд, му...коммунизм үргэн далайсатай...байгуулжа байхадаа, олон тү...арадуудаймнай инаг зүрхэнэй ...оо барисаан улам ехээр бүхэ...лэй. «Совет ороноймнай аха дүү ...арадуудай хани барисаан улам ...нягта болонхой, политическэ ...эдлынь бэхижэнхэй» гэжэ ...СС-эй түүхэтэ XXI съезд тэмдэг...эн байна.

...үрэл коммунистическэ партиин ...сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр, агуу...ород арадай һайн һайхан сэдь...эй туһаламжын ашаар манай ...публикын ажалшад совет засагай ...э илангаяа ехэ амжалтануудые ...аа. Промышленностьмнай ехэ ...энөөр хүгжөө. Совет засагай ту...шын жэлнүүдтэ промышленнос...а продукцинь арадай ажахын бү...продукциин миил 10—15 про...нь болодог байһан аад, харин ...ее 80 шахуу процентнь болон... 1940 ондо томо промышлен...тимнай валовой продукци 1923 онойхиһоо 20 дахин ехэ болоһон, тиихэдэ тэрэнэй үйлэдбэриин фонднууд 322 дахин ургаһан байна. Энэ үе соо промышленна предприятинуудай тоо 18 дахин олошороо. Мүнөө республика доторнай 300 гаран предприяти хүдэлжэ байна. 1913 онойхитой сасуулбал, 1956 ондо республикымнай имагтал томо промышленностиин валовой продукци 50 дахин урганхай.

Хүдөө ажахыдамнайшье тон ехэ хубилалтанууд болоо. Энэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябриин Пленум илангаяа ехэ удхашанартай байна. Богонихон болзор соо 280 гара мянган га шэнэ газар элдүүрилэгдээ, уһалууриин газар 15 мянган гектараар үргэдхэгдөө.

Колхоз, совхозуудаймнай адууһа малайнь тоо толгой нилээд олошороо, ашаг шэмэнь дээшэлээ. 1953 онойхитой жэшэхэдэ, 1958 ондо колхоз, совхозуудынай 2,4 дахин ехэ һү һаадаг болонхой. 1953 ондо дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 498 кг. һүн һаагдаһан аад, 1957 ондо—1280 кг. һаагдаа. 1953 ондо гүрэндэ 25 мянган тонно һүн худалдагдаһан байгаа һаа, 1958 ондо—60 мянган тонно худалдагдаа.

Хонин ажалые хүгжөөлгэдэ бүришье ехэ амжалта туйлагданхай. 1953 онһоо 1958 он хүрэтэрхи үе соо колхоз, совхозуудай хонидойнь тоо 60 процентээр олон болоо. Хүдөө ажахын талмайн 100 га бүхэндэ бодомжолжо хараалха болоо һаа, 1953 ондо 50,2 кг. нооһон хайшалагдаһан аад, 1958 ондо—123,8 кг. хайшалагдаһан байна. Нооһоной шанар эрид һайжараа.

Республикымнай экономикын алишье талааараа хэмгүй түргэнөөр хүгжэжэ байһыень эдэ баримтанууд элеэр гэршэлнэ.

Тэрэшэлэн культурна байгуулалтада бэелүүлэгдэһэн туйлалтанууд хүн бүхэнэй зүрхэ баясуулна. Удхаараа социалистическэ, түхэл маягаараа үндэһэн культурамнай үргэн далайсатайгаар, үрэ ехэтэйгээр һалбаран манданхай. Арад зоной дундаһаа эрдэмтэд олоор урган гараад, ажахын али бүхы һалбаринуудта эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Искусство, литературамнай хүгжэжэ, үргэн зам дээрэ гаранхай. Энэ жэлдэ Москвада искусство, литературымнай декадын болохо байһаниинь энээн тухай ойлгосотойгоор хөөрэжэ үгэнэ.

Агуухэ ород арадтай манай бурят арадай хуби заяагаа холбоһоной түүхэтэ аша үрэ, хуряангыгаар хэлэхэдэ, иимэл даа.

Тиимэ хадань Россин гүрэнтэй Бурят ороной нэгэдэһэн сагһаа хойшо 300 жэл болоһонойнь ойн баярые һайндэрлэхэ тухай мэдээсэлые манай республикын ажалшад туйлай ехэ баяртайгаар угтан абаа. Энэ түүхэтэ һайндэрые үйлэдбэриин эрхим бэлэгүүдээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй долгин хаа хаанагүй шэнэ хүсэтэйгөөр эбхэрэн байна. Энээн тухайда манай газетын мүнөөдэрэй номерто мэдээсэгдэнэ.

Түрүү предприятинууд долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхээр үнэн зүрхэнһөө зоригжонхой. Улан-Удын модоной завод долоон жэлэйнгээ түсэб зургаан жэл соо бэелүүлхэ гэжэ уялга абанхай. Бурядай экономическа захиргаанай районой предприятинуудай коллективүүд 1959 онойнгоо гүрэнэй түсэб декабриин 25 болотор дүүргээд, түсэбһөө үлүүлэн, Эхэ орондоо 32 миллион түхэеригэй продукци бэлэглэхээр хараалханхай.

Түүхэтэ ойн баярые эрхим һайнаар тэмдэглэхын тулада промышленна предприяти бүхэн, колхоз, совхоз бүхэн хахад жэлэйнгээ түсэбые, абаһан уялгаяа июниин 20 хүрэтэр заатагүй бэелүүлхэ уялгатай. Энээнһээ ондоо һайн, магтаалтай, угтамжа байхагүй.

Агуухэ ород арадтай бурят арадай хуби заяагаа хэтын хэтэдэ мүнхөөр холбоһон түүхэтэ һайндэрые эрхимээр угтахын түлөө үнэн зүрхэнһөө үүсхэлтэй, оролдосотойгоор тэмсэе, нүхэдүүд!

Индиин „Блитц" гэжэ газетые хэблэн гаргадаг, редактор Р. К. Каранджия Н. С. Хрущевтой хөөрэлдэбэ

...ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ...үлэгшэ Н. С. Хрущевтой Ин... «Блитц» гэжэ газетые хэблэн ...адаг редактор Р. К. Каран... майн 7-до уулзажа хөө...эбэ.

Н. С. Хрущев мүнөөнэй уласхоорондын байдалаар олон тоото асуудалдань харюусаһан байна.

СССР-эй МИД-эй хэблэлэй Таһагые даагша М. А. Харламов хөөрэлдөөнэй үедэ байлсаа.

Эртын тарилга ойрын үдэртэ эрхим шанартайгаар дүүргэе!

Хүршэнэрһөө жэшээ абахаяа яанаб

Байгал шадарай Баргажан, Курумканай аймагууд хоорондоо хододоо мүрысэн ажалладаг һайн һайхан заншалтай юм. Тус аймагуудай колхозууд долоон жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэһэн бүгэдэ арадай мүрысөөндэ оролсоод, адууһа малайнгаа ашаг шэмыень бүри дээшэлүүлжэ, энэ жэлдэ һү, мяха, нооһо, үндэгэ улам ехээр абадаг болохын түлөө, нэн түрүүн ороһо тарянай болон бусад тэжээлэй ургамалнуудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ зорилго табинхай. Тусхайлбал, эндэхид байгша ондо ороһо тарянай ургасые нёдондонойхиһоо гектар бүридэ 3-4 центнерээр дээшэлүүлхэ, кукурузын газарай га бүхэнһөө 300 центнерһээ доошо бэшэ ногоон эшэ набша хуряахаар шиидэнхэй. Энэ табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжо эндэхи колхоз бүхэндэ гүйсэд бии. Тиигээдшье мүнөө тус аймагуудай олонхи колхозууд хабарайнгаа тарилгада хаһа сагтань һайнаар бэлдэжэ, өөһэдынгөө хүсөөр үрэһэ хүрэнгэ хүсэд хааажа, машина, техникэеэ эрхимээр заһабарилһан байха юм. Мүн энэ жэлдэ эртэ дулааржа, газарай хүрьһэн һайса гэдээд, шииг нойтошье ехэтэй байгаа. Тиимэһээ Баргажан, Курумканда хабарай эртын тарилгые хаһа сагтань эхилжэ, һайнаар үнгэргэхэ бүхы эрхэ нүхэсэл байгаа гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Жэлһээ жэлдэ ороһо тарянай бараг һайн ургаса абадаг эндэхи түрүү колхозуудай дүй дүршэлһөө харахада, тэдэнэр тарилгаяа эртэ хаһа сагтань, богони болзорто үнгэргэхэдөөл эрхим амжалта туйладаг байна.

Энэ жэлдэ Курумканай аймагай колхозууд хабарай эртын тарилгада майн 1-һээ хойшо жэгдэрэн ороһон байна. Мүнөө майн 5-най мэдээгээр эндэхи колхозуудта бүхы таригдаха ёһотой 7000 гектар эртын тарилгаһаа 5 мянганиинь таригдаад байнхай. Карл Марксын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд тарилгаяа түрүүшын үдэрһөө эмхитэйгээр эхилжэ, һайнаар ябуулаа. Эдэ колхозууд мүнөө эртынгээ тарилга дүүргэхэеэ байна.

Тиихэдэнь эдэнэй хүршэ Баргажанай зарим колхозууд эртынгээ тарилгые хэдэн үдэрөөр хожомдожо эхилһэншье мүртөө ажалаа һулаар эмхидхэжэ, тарилгынгаа хүдэлмэриие нобшо муугаар ябуулна. Мүнөө эндэ бүхыдөө оройдоол 500 гектарта ороһото ургамалнууд таригдаад байна. Жэшээлхэдэ, Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Гигант» колхозууд миил 20—30 гектарта эртын тарилга хээ. Хабарай тарилгын иимэ аали нобшоор ябуулагдажа байһан ушар шалтагааниие «һүүлэй үедэ ехэ хүйтэрөөд, тарилга хэхэ аргагүй байгаа» гэжэ эндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд тайлбарилхые һэдэнэ. Теэд энэнь хабарай тарилгын удааржа байһанай гол шалтагааниинь бэшэ, харин лэ ажал хүдэлмэриинь эмхидхэлэй һула дээрэһээ иимэ тулюур байдал тохёолдоо.

Тиимэһээ Баргажанай колхозууд хүршэнэрһөө жэшээ абажа, хабарайнгаа тарилгые эрид түргэдхэхэ тушаа хэмжээ яаралтайгаар абаха болоно.

О. Раднаев,
манай корр.

Аймаг соогоо шалгарна

Хабарай тарилга богони болзорто, шанар һайнтайгаар үнгэргэхэ мүрысөөндэ Ториин аймагай колхозууд оролсоһон байна. Һая социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргахада «Улаан Бургалтай» колхозой механизатор, колхознигууд түрүүлжэ ябаба. Эртын тарилга хэхэ түсэбөө 90 процент хүргэбэ. 1460 гектарта шэниисэ, хара таряа хэрээһэлүүлэн таряа. Иигэжэ энэ колхоздо партиин айкомой, аймгүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдаа.

Хоёрдохи һуурида «Заветы Ильича» колхозойхид гараа. Тэндэ 1500-гаад гектарта эртын тарилга хэгдэбэ.

Д. Данилов.

Улан-Удын судна бүтээлгын, заһабарилгын завод долоон жэлэй түрүүшын кварталайнгаа түсэб һайн дүүргэжэ, Арадай ажахын Соведэй 3-дахи шанда хүртөө. Россин гүрэнтэй Бурят ороной нэгэдэһээр 300 жэлэй ойе ажалай бэлэгүүдээр угтахын түлөө социалистическэ мүрысөөн заводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай дунда дэлгэржэ эхилбэ. **Зураг дээрэ:** заводой түрүүшүүлэй нэгэн, БурАССР-эй Верховно Соведэй депутат **Екатерина Георгиевна Затеева.** **А. Мантаевай фото.**

Мүрысөөнэй хүсөөр

Кударын аймагай колхозууд түрүүшын үдэрһөө эмхитэйгээр хүдэлжэ, эртынгээ тарилгые гол түлэб 8—10 үдэрэй туршада дүүргэбэ.

Эндэхи Кировэй нэрэмжэтэ артелиин (түрүүлэгшэнь нүхэр Перевалов) механизаторнууд хабарай тарилгада ороһон үдэрһөө ажал хүдэлмэреэ илангаяа урагшатай һайнаар ябуулжа, хамта 1900 гаран гектар шэниисэ, 238 га газарта хара таряа тарижа, эртынгээ тарилга хүдэлмэриин 8 үдэр соо дүүргээд, бүгэдэ арадай һайндэр Майн 1-ниие ажалай бэлэгээр угтаа. Бүхы ороһото тарилгань ехэнхидээ нарин рядтайгаар, зариманиинь хэрээһэлүүлэн таригдаа. Мүнөө колхоз оройн тарилга хэжэ, мүн тэжээлэй ургамалнуудые тарижа эхилһээр үнинэй.

Эндэ тарилгын үедэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Андреевэй хүтэлбэрилдэг 2-дохи комплексно бригадынхид түрүүлжэ гараа. Эдэнэр эртын тарилга 7 үдэр соо дүүргээ. Бригадын түрүү механизаторнууд нүхэд Ворона, Пашков гэгшэдэй агрегадынхид үдэр бүри даабариһаа гадуур 25—30 гектар тариһан байна.

И. Комиссаров.

ИНДОНЕЗИИН ПРЕЗИДЕНТ Д-Р СУКАРНО МОСКВА ЕРЭБЭ

Индонезиин Президент д-р Сукарные москвагайхид майн 7-до ехэ баяртайгаар угтаа. Европын, Латин Америкын, Азиин оронуудаар аяншалжа ябаһан хүндэтэ айлшан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Советскэ правительствын уряалаар Копенгагенһаа Москва ерэбэ. Сукарно Москвада нэгэ үдэрэй туршада байгаад, Хара Далайн эрьедэ амархаяа ошохо юм.

Гадаадын хэрэгүүдэй министр д-р Субандрио, Индонезиин Республикын ахамадуудай хэрэгүүдые дые эрхилхэ министр Хаерул Салех, президентын кабинедэй директор г-н Тамзил болон бусад хүнүүд д-р Сукарнотай хамта Москва ерэлсээ.

Нүхэд А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо В. И. Козлов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. П. Георгадзе, СССР-эй министрнүүд А. А. Громыко, Р. Я. Малиновский, Н. С. Патоличев, мүн бусадшье тусхай тушаалтад Индонезиин, Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковска аэродром дээрэ Индонезиин Республикын толгойлогшые угтаа. Индонезиһээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд А. А. Марамис, Индонезиин посольствын хүдэлмэрилэгшэд, дипломатическа түлөөлэлгын гэшүүд аэродром дээрэ байлсажа, айлшадые угтаба.

(ТАСС).

Индонезиин Президент Сукарно Н. С. Хрущевтой уулзаа

Москва ерэһэн Индонезиин Республикын Президент д-р Сукарно СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевтой майн 7-ной үдын хойно Кремль соо уулзаба. Гадаадын хэрэгүүдэй министр Субандрио, ахамадуудай хэрэгүүдые эрхилхэ министр Хаерул Салех, президентын кабинедэй директор г-н Тамзил, Индонезиһээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд А. Марамис Президенттэй хамта байлсаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо А. И. Микоян, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрын, орлогшо Г. М. Пушкин, СССР-эй МИД-эй Зүүн-Урда Азиин оронуудай таһагые даагша В. И. Лихачев уулзалгын болоходо советскэ талаһаа байлсаһан байна.

Хани ёһоной, үнэн зүрхэнэй хөөрэлдөөн болоо.

(ТАСС).

Радиогой үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани болобо

Радиогой үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседани Москвада Союзуудай байшангай Колонно зал соо майн 7-до болоо.

СССР-эй Хэлхээ холбооной министр Н. Д. Псурцев баярай заседани нээбэ. Радиотехникын, радиоэлектроникын, телевидениин болон радиохолбооной талаар совет арадай туйлаһан гайхамшагта туйлалтанууд тухай тэрэ хэлээ.

КПСС-эй Центральна Комитедэй Президиум хүндэтэ президиумдэ баяр баясхалангай оршон байдалда һунгагдаба.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи радиоэлектроникын талаар гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Г. П. Казанский, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи радио дамжуулгын болон телевидениин талаар гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Д. И. Чесноков, А. С. Поповой нэрэмжэтэ радиотехникын болон электрохолбооной научно-техническэ бүлгэмэй түрүүлэгшэ, СССР-эй Наукануудай академиин гэшүүн-корреспондент В. И. Софоров, радиодурлагша-конструктор, ухаалан зохёогшо **И. Т.** Акулиничев гэгшэд үгэ хэлээ.

А. С. Поповой нэрэмжэтэ алтан медальнуудые 1959 ондо доктор Люйсу Эссендэ (Англи), физико-математическа наукын доктор С. М. Рытовтэ (СССР) барюулха тухай СССР-эй Наукануудай академиин президиумэй тогтоолые академик Б. А. Введенский уншаһан байна.

Хитадай Арадай Республикаһаа—радиоэлектроникын талаар Хитадай бүлгэмэй бэлэдхэлэй комитедһээ ерэһэн амаршалгын телеграмма заседани дээрэ уншагдаба.

КПСС-эй Центральна Комитедтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэг баярай заседанида хабаадагшад туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

Түгэсхэлдэнь ехэ концерт харуулагдаба.

***

Радиогой үдэртэ зорюулагдаһан баярай заседанинууд мүн Ленинградта, Ташкентдэ, Алма-Атада, Минскдэ, Бакуда, Ригэдэ, Фрунзедэ, Сталинабадта, Ереванда болон ороноймнай бусад городуудта болоһон байна.

(ТАСС).

ВЦСПС-эй президиумдэ

Москва городой промышленна предприятинуудай коллективүүдэй үүсхэл тухай

Москвагай 8 предприятинуудай коллектив үйлэдбэриин культурые дээшэлүүлхэ тухай шиидхэбэри гаргаад, түрүү технологи хэрэглэхэ ажал ехэтэй хүндэ хүдэлмэриие автоматизацилха, оньһожоруулха. ажаллагшадай газарые ариг сэбэр болгохо тушаа хэмжээ-ябуулгануудые хараалаа.

Бүхы найман предприяти (электроролампын завод, Буденнын нэрэмжэтэ завод, «Электросчётчик» завод, час гаргадаг 1-дэхи завод, Мосэнергиин № 11 теплоэлектроцентраль, мүн бусад предприяти) хүдэлмэришэдэй ажалладаг газарые, түхеэрэлгэнүүдые сэбэрээр байлгаха, предприятинуудтахи агаарые һайжаруулха, гэрэлтэй болгохо, санитарна ажаһуудалай байрануудые үргэдхэхэ, шэнээр бариха, предприятинуудай газаагуурхиие болбосон түхэлтэй болгохо тушаа тодорхой уялгануудые абаа.

ВЦСПС-эй президиум энэ үүсхэлыень һайшааха зуураа, бусад предприятинуудта дэлгэрүүлхыень профсоюзуудай республиканска, хизаарай, областной Соведүүд болон комитедүүдтэ дурадхаһан байна.

Профсоюзуудай организацинууд цех, таһаг, участок бүхэнэй үйлэдбэриин культурые дээшэлүүлхэ тушаа хэмжээ-ябуулгануудые зохёолгодо ажахын хүдэлмэрилэгшэдые хабаадуулхаһаа гадна, хүдэлмэришэдые, мастернууд, инженернүүд, технигүүд болон алба хаагшадые хабаадуулха, хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхын түлэ бүхы арга олгохо зэргэтэй гэжэ ВЦСПС-эй президиум мэдэрбэ.

(ТАСС).

ПРОПАГАНДИСТНУУД, АГИТАТОРНУУДТА ТУҺАЛАМЖА

ШЭН ГАБЬЯАТА АЖАЛ ЖАРГАЛТА БАЙДАЛ ОЛГОДОГ

☆

Ажалшадай хүнэй эрилтэ бүрин хангаха

Коммунизм байгуулжа байгаа совет арадай эрилтые хүсэд дүүрэн хангахын тула ойрын жэлнүүдтэ ехэ юумэнэй хэгдэхэнь элитэ. Манай республикынш ажалшадай эрилтэ бүри һайнаар хангагдадаг болохо юм.

Ерэхэ долоон жэл соо ажалшадай хэрэглэмжэ хангаха предприятинууд олоор баригдаха. Энэ хэрэгтэ 1958 он соо 7 миллион түхэриг гаргашалдаг байгаа һаа, 1965 ондо 22 миллион болотороо нэмэхэ байна. Ажаһуудалай эрилтэ хангаха предприятинуудые үргэдхэхэ хэрэгтэ 20,5 миллион түхэриг һомологдохо, тиигэжэ 6 томо комбинат, 14 павильон болон бусад баригдаха. Хубсаһа сэбэрлэхэ фабрика, хүүгэдэй хубсаһа оёхо ателье барихаар хараалагданхай.

Олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилэгшэд энэ зорилгоёо бэелүүлхэ хэмжээ абажа байнад. 1959 оной түрүүшын хахадта Улан-Удэ городтохи «Победа», Чкаловай нэрэмжэтэ артельнүүдэй дэргэдэ хубсаһа оёхо ателье, Городок, Гусиноозерск городуудта, Нижне-Ангарскда ажаһуудалай эрилтэ хангадаг томо комбинадууд, оёдолой 4 мастерской, 6 павильон баригдаха юм. Тэрэшэлэн гутал заһаха газар, хэдэ хэдэн парикмахерска, фотографи гэхэ мэтэ нээгдэхэ.

Эдэ предприятинуудта хүдэлхэ олохон мэргэжэлтэд бэлдэгдэхэ байна.

Энээнһээ гадна, ажалшадай эрилтэ хангадаг (гутал, хубсаһа будадаг) газарнууд городуудта, хүдөөдэшье бии болгогдохо байха. «Кооператор-комсомолец» артелиин дэргэдэ трикотажна хубсаһа заһаха, хадхаха мастерской, Серовэй нэрэмжэтэ артелиин дэргэдэ мебель заһаха газар эмхидхэгдэхэ юм.

Хүн зоной ажаһуудалай эрилтые бүри һайнаар хангаха зорилго бэелүүлхын тулада бүхы шадалаараа оролдонобди.

Г. Куликов,
Бурпромсоведэй правлениин түрүүлэгшэ.

Байдалнай улам баян дэлгэр болоно

Манай бригадынхид коммунистическэ ёһоор ажаллаха, һураха, ажаһуухын түлөө үнгэрэгшэ жэлэй ноябрь һараһаа тэмсэжэ, тиимэ нэрэ зэргэдэ хүртээ. Шэнэ жэлһээ хойшо үшөө эршэтэйгээр хүдэлжэ байнабди. Һара бүриимнай даабари 260—300 процент хүрэтэр дүүргэгдэнэ.

Һайнаар хүдэлхэдөө ехэ олзо олонобди. Манай бригадын гэшүүд һара соо дунда зэргээр 1300 түхэриг түлөөһэ салин абадаг. Би өөрөө һарын 2 мянга шахуу абадагби. Үшөө нүхэрни хүдэлдэг. Хамта дээрээ бүлымнай салин 2500 түхэриг болоод, эдеэлхэ, хубсалхадамнай элбэг хүрэдэг. Гэрэй хэрэгсэлээршье хүсэд болонхойбди. Бүлэ соогоо зургаан хүмди. Үшөө эхэ эсэгэдээ туһалалсадагбди. Горьковско областиин хүдэлмэришэдэй үүсхэлээр, цехынгээ туһаламжаар дүрбэн таһалгатай һайн гэр өөртөө баряаб. Газаагаа сад тарябди. Үрэ жэмэсэй модод: ранеткэ, үхэр нюдэнэй эшэ, мойһо, вишни, крыжовник болон бусад һуулгагдаа. Энэ жэлдэ үрэ жэмэс хуряахаар хүлеэжэ байнабди. Мүнөө малина, үшөө хэдэн үрэтэ модо тариха һанаатайбди.

Саашадаа манай хүдэлмэришэн ангиин байдал бүри һайжарха, баян болохонь лабтай. Жэл сагай үнгэрхэ тума ажалай үдэр богони болохо, салин хүлһэн нэмэхэ байха.

А. Балуев,
ПВЗ-гэй паровозо-хабсаралгын цехын коммунистическэ ажалай бригадын бригадир.

Ажалшадай аша туһада

✦ Бурят оронойнай хүдөө нютагай ажалшадта медицинын туһаламжа улам үргэнөөр үзүүлэгдэдэг боложо байнхай. Һүүлэй табан жэлэй туршада 445 оротой 45 больница нээгдээ; фельдшерскэ пунктнууд, колхозуудтахи нарайлалгын гэрнүүд олошороо. Энэ үе соо 214 врач хүдөө нютагуудта эльгээгдэһэн байна. Ерэхэ долоон жэлэй турша дотор хүдөөгэй бишыхан больницанууд томодхогдохо, медицинскэ эмхи зургаанууд олошоруулагдаха. Эдэнэй барилгада 57 миллион түхэриг һомологдонхой. Энэнь үнгэрэгшэ долоон жэлэйхиһээ 2 дахин ехэ болоно. 1500 оротой больница, нарайлалгын гэрнүүд (тэрэ тоодо 495 оротой больницань мүнөө жэлдэ) нээгдэхэ юм.

✦ Ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангаха хэрэгтэ нёдондо жэл 7 миллион түхэриг гаргашалагдаһан аад, 1965 ондо 22 миллион түхэриг гаргашалагдаха. Ерэхэ долоон жэлэй туршада ажаһуудалай эрилтэ хангаха предприятинууд олоор баригдаха юм. Энэ үе соо 6 томо комбинат, 14 павильон гэхэ мэтэнүүд шэнээр баригдаха. Хубсаһа сэбэрлэхэ фабрика, үхибүүдэй тусхай ателье баригдахаар хараалагданхай. Хото болон хүдөө нютагуудаар гутал, хубсаһа, малгай сэбэрлэхэ, шэрдэхэ мастерскойнууд нээгдэхэ.

Арад зоной байдалые улам һайжаруулха, бүри баян дэлгэр болгохын түлөө тэмсэхэ гээшэ Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын эгээн нангин зорилго болоно. Ерэхэ долоон жэл соо совет арадай байдал бүришье һайжаруулагдахаар хараалагданхай.

Манай Эхэ ороной экономикые саашадань хүгжөөн дэбжээһэнэй, байгаалиин баялигые хүсэд дүүрэн хэрэглэһэнэй үндэһөөр хүн зоной ажабайдал улам һайжарха болоно.

Национальна олзо доход гээшэмнай ороной, арад зонойнь ажабайдалай ямар хэмжээндэ байһые харуулдаг юм. Совет засагай үе соо хүн бүхэндэ хүртэсын талаар тиимэ доход 15 дахин ехэ болоһон байна. Долоон жэлэй эсэс болотор манай ороной национальна олзо доход 62—65 процентээр нэмэхэ, арадай хэрэглэмжын жаса 60—63 процентээр ургаха болоно.

Совет арадай байдал һайжаруулха, ажалыень хүнгэрүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ байна. 1964 онһоо эхилжэ, салин хүлһэ хороонгүй, неделидээ 30—35 час хүдэлдэг болохоор хараалагдана. Тиихэдээ дэлхэй дээрэ эгээл богони хүдэлмэриин үдэртэй, эгээл богони неделитэй орон манай гүрэн болохо юм. Энээнтэй хамта салин хүлһэниинь нэмээгдэхэ, хүдэлмэришэдэй ажалынь улам хүнгэдхэгдэхэ болоно. Ерэхэ долоон жэл соо шэнэ техникэ, автомат, оньһожоруулга үйлэдбэридэ ехээр нэбтэрүүлэгдэхэ юм.

Арад зоной ажабайдал ямар аргаар саашадаа һайжаруулагдахаб гэһэн асуудалда нүхэр Н. С. Хрущевой элидхэл соо эли тодо харюу үгтэнхэй. Нэгэдэхеэр, салин хүлһэ ехэ болгоходо, эд бараанай үнэ сэн химдаруулхада, хүн зоной бодото олзо ехэ болохо. Ерэхэ долоон жэл соо хүн зоной салин дээшэлүүлхэ хэмжээн абтаха. Энэмнай арад зоной байдал улам һайжаруулха гансахан арга зам бэшэ юм.

Ниитын эмхи зургаануудай зүгһөө ажалшадые бүри һайнаар хангадаг болохо тудам совет арадай ажабайдал улам һайжарха болоно. Энэмнай арад зоной байдалые һайжаруулха коммунистическэ ёһоной арга зам мүн. Хүн зониие һайн гэр байраар, ниитын эдеэ хоолоор хангаха, хүүгэдэй эмхи зургаанудые олошоруулха, арадай гэгээрэлые үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, хүн зоной амаралта, эмнэлгые эмхидхэхэ, соёл культурын эмхи зургаануудай байшангуудые бариха мэтын хэмжээнүүд арад зоной байдал улам һайжаруулха зорилготой. Социализмын лэ үедэ эдэ бүгэдэ бии болоһон байна.

Хүн зониие һайн гэр байраар хангаха хэрэгтэ Коммунистическэ парти, советскэ правительство онсо анхарал табидаг гээшэ. Ойрын 10—12 жэл соо гэр байрын асуудал бүрин шиидхэгдэхэ ушартай. Энэ зорилгоор гэр байрын барилга үргэн далайсатайгаар ябуулагдана. Совет засагай тогтоогдоһонһоо хойшо баригдаһанай шэнээн талмайтай гэр байра шэнэ долоон жэл соо баригдаха юм. Мүн медицинын, хүүгэдэй, культурна эмхи зургаанууд, интернат-һургуулинууд олоор баригдаха, ниитын эдеэ хоолой предприятинууд олошорхо юм. Худалдаа наймаанай эмхи зургаан бүри олон болгогдохо, хүдэлмэринь улам һайжаруулагдаха.

Арадай ажахын бүхы һалбаринуудта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй, продукциин өөрынь үные химдаруулһанай ашаар эдэ бүгэдэ туйлагдаха байна.

Хубаагдадаггүй фондоо ехэдхэхэбди

Урдань манай колхоз ехэ гээгдэнги ажахытай байгаа. Жэшээнь, 1956 ондо хубаагдадаггүй фонддоо минл 204 мянган түхэриг оруулжа, бага зэргын барилга хээ һэмди. Тэрэ үеэр колхозоймнай бүхы олзо доход 909 мянган түхэриг боложо, колхознигуудай ажалта үдэртэ 3 түхэриг 90 мүнгэн хүртэһэн юм. Харин һүүлэй жэлнүүдтэ ниигымнай ажахы шууд хүгжэжэ захалаа. Колхозой правлени хубаагдадаггүй фондоо ехэдхэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулна. 1958 ондо хубаагдадаггүй фонддоо 410 мянган түхэриг оруулхаар хараалһан байгаабди. Энээнэй ашаар олон трактор, машина худалдажа абахаһаа гадна, үйлэдбэриин барилга үргэнөөр хээбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ колхозоймнай мүнгэн олзо доход 2200000 түхэриг боложо, ажалта үдэр бүхэндэ 6 түхэриг 80 мүнгэн хубаагдаа.

Саашадаа хубаагдадаггүй фондоо бүри ехэ болгохоор харааланхайбди. Гансахан 1959 ондо 600 мянган түхэриг нэмээгдэхэ байна. Энэмнай колхознигуудай байдалые бүри баян, болбосон болгохо хэрэгтэ ехэ нүлөөтэй байхань дамжаггүй.

Хубаагдадаггүй фонд гэхэ гү, али колхозой үйлэдбэриин гол зөөри улам хүгжөөгдэһөөр бүгэдэ арадай зөөридэл адли болохонь элитэ. Тиимэһээ колхозойнгоо үйлэдбэриин гол зөөриие бүхы хэмжээгээр хүгжөөн дэбжээхын түлөө манай колхознигууд бүри оролдосотойгоор тэмсэнэ.

Д. Цыремпилов,
Баргажанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бухгалтер.

Эдеэнэй һайн манайда

Үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулжа ороһон Совет ороной түг түмэн зониие ниитын эдеэ хоолоор бүрин хангаха асуудалда манай парти, правительство онсо анхарал хандуулна.

Эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, бидэнэр, энэ зорилгоёо бэелүүлхэ, һайн шанартай, амтатай, химда эдеэ хоолоор хүн зониие хангахын тулада ехэ эролдолго гаргаха уялгатайбди. Ажалшадые амтатай һайн эдеэгээр хангахада, хүдэлмэриншье бүтэсэтэй, бэеншье шамбай байдаг бшуу. Манай чайнын хүдэлмэрилэгшэд энэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадабаряа зорюулдаг юм. Мүнөө манай чайнада 30 янзын хоол бэлдэгдэнэ. Уридшалан захижа бэлдүүлдэг блюдэнүүд бии. Эдеэнэйнгээ сэн химдаруулхын тула манай чайнынхид гахай шахадаг гуримтай. Үнгэрэгшэ жэлдэ 60 гахай шахажа, чайнадаа хэрэглэһэн байнабди. Мүнөө 17 гахай шахагдана. Загаһан, хартаабха, огородой эдеэн жэл соогоо хүрэхэ хэмжээтэйгээр бэлдэгдэнхэй юм. Тариһан ногоон мангираа хэрэглэнэбди.

Элдэб янзын эдеэ амтатай һайнаар бэлдэн буйлуулхаһаа гадна, хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай ажалладаг газартань халуун хоол абаашадаг, мүн химда сэнгээр гэр гэртэнь худалдадаг болонхойбди.

Манай чайна март һарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээ. Саашадаа үшөө һайнаар ажаллажа, ажалшадай эрилтые бүрин хангаха хэрэгтэ бүхы хүсэ шадабаряа зорюулхабди.

С. Шунков,
Кабанскын аймпотребсоюзай чайные даагша.

Байра олоор баригдаха, гоё мебель хэгдэхэ

Оронойнгоо экономикын бүхы һалбаринуудые хурдан түргэнөөр хүгжөөн дэбжээһэнэй, хүндэ индустрияа хүсэн түгэлдэрөөр хүгжөөһэнэй ашаар ажалшадай байдал улам һайжаруулха зорилго табигданхай. Шэнэ долоон жэл соо гэр байрын барилга бүри үргэнөөр эмхидхэгдэхэ, арадай хэрэглэлэй эд бараан үшөө ехээр бүтээгдэн гаргагдаха юм.

1965 ондо манай республика дотор нэгэ миллион үлүүтэй дүрбэлжэн метр гэр байра баригдаха. Энэл хугасаа соо гэр баридаг томо предприятинууд Онохойдо, Прибайкалиин аймагта, Выдринодэ, Хандагатайда, Улан-Удэдэ байгуулагдаха. Долоон жэлэй эсэстэ тэдэнэй хүсөөр 770 мянган дүрбэлжэн метр хабсарамал гэр баригдадаг болохо. Барилгын хэрэгтэ индустриин арга метод улам ехээр хэрэглэхэ юм. Ехэ панель, блогуудые хэдэг хэдэн полигон бүри мүнөө жэлдэ баригдаха. Багахан, сомор байранууд баригдадаг болохоор хараалагдана. Республика дотор энэ жэлдэ 300 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаха ёһотой.

Партиин XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэриие бэелүүлхын түлөө тэмсэн, Бурядай совнархозой харьяата предприятинуудай барилгашад декабриин 25 болотор 65 мянган дүрбэлжэн метр гэр байра барижа, ашаглалгада үгэхэ, түсэбһөө гадуур 3 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэр бариха уялга абаа.

Байра олоор барихатай хамта, гэр бараанай хэрэгсэл (мебель) ехээр гаргаха эрилтэ табигдана. Партиин XX съездһээ XXI съезд болотор манай республика дотор гэрэй элдэб хэрэгсэл 2 дахин ехээр бүтээгдээ.

Манай эндэхи мебель дархалдаг хүдэлмэришэд 7 жэл соо гэр бараанай хэрэгсэл 2,5 дахин ехээр бүтээн гаргадаг болохо. 1965 ондо 55400 мянган түхэригэй тиимэ хэрэгсэл бүтээгдэн гаргагдаха, мүнөө жэлдэ үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 47 процентээр дээшээ тоотой мебель бүтээгдэхэ байна.

КПСС-эй XXI съездын табиһан зорилгоор урмашан, мебельнэ предприятинуудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, техническэ дэбжэлтын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсобо. Гэр бараанай хэрэгсэлэй шанарые һайжаруулха асуудалда ехэ анхарал табигдана. Улан-Удын мебельнэ фабрикада, мүн олзоборилгын артельнүүдтэ гэрэй хэрэгсэлые шэнэ янзаар гаргадаг боложо байна. Саашадаа тиимэ арга бүри үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэхэ. Тарбагатайн, Хэжэнгын промкомбинадууд оролдосотойгоор ажаллан, һайн шанартай продукци гаргана. Долоон жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ шалгарһан түрүүшүүлэй тоо олошоржол байдаг. Серовэй нэрэмжэтэ артелиин нүхэр Булановай бригада шэнэ арга шудалаад, гэрэй шэнэ түхэлэй хэрэгсэлнүүдые бүтээдэг, үдэр үдэрэйнгөө даабариие ходо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Совнархозой хэдэн предприятинууд — судна заһабарилгын завод, Сэлэнгын модо буулгадаг база, Баргажанай, Хандагатайн леспромхозууд гэрэй хэрэглэлэй зүйлнүүдые мүнөө жэлһээ эхилжэ гаргадаг болохонь. Жэл соо 2,7 миллион түхэригэй продукци бүтээжэ, арад зондо худалдаха зорилгоор зохихо хэмжээнүүдые абажа байна.

Бага байрануудтай гэртэ таарахаар мебель бүтээн гаргадаг болохо зорилго табигдана. Олзоборилгын кооперациин, Нютагай промышленностиин министерствын предприятинууд гэрэй иимэ хэрэгсэлнүүдые гаргадаг болоо. «3-я пятилетка» артель бага байрануудтай гэртэ тааpaxa тусгаар мебель дархалдаг болохонь. Мүн үхибүүдэй мебель дархалха хэрэгтэ ехэ анхарал табигдаха юм. Энэ жэлдэ 500 мянган түхэригэй тиимэ хэрэгсэл гаргагдаха.

Хүн зоной эрилтые хүсэд дүүрэн хангахын тулада мебель хэдэг газарнууд ажал хүдэлмэреэ бүри һайжаруулха байна. Хүһа, шэнэһээр гэрэй хэрэгсэлнүүдые хэбэл, гоё һайхан аад, бүхэ бэхи стулнууд бүтэдэг болохол байха.

Мебель хэдэг дархашуул оньһон шэнэ арга хэрэглэжэ, мүнөө жэлэйнгээ түсэб болзорһоонь урид, хани барисаанай һайндэр—Россин гүрэнтэй Бурят ороной нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй ой болотор дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлжэ байнхай.

А. Чезлова,
КПСС-эй обкомой инструктор.

☆

Олоной хүсэн ехэ

Һүүлэй жэлнүүдтэ колхозууд болон совхозууд ажахы эрид түргэн хүгжэжэ, хүдөө нютагуудта барилга хэгдэжэ байна. Манай аймагта, иланг... һүүлэй 3—5 жэлэй турша соо типовой проект... олон барилга бүтээгдэжэ, ашаглалгада оруул... даа. Эндэхи колхоз бүхэн малай байха тип... 2—3 байра, культбазын, улаан булангай, эмнэл... газарай, хүнэй байрын 40—50 гэр жэл бүри б... на. Долоон жэлэй түсэбэй ёһоор аймаг дотор... бүри ехэ барилга хэгдэхэ байха.

Гэхэтэй хамта, колхозууд хамтаржа, олоной... сөөр томо томо барилгануудые хэхэдэ ехэ... байһаниинь элирээ. Жэшээлэн хэлэбэл, урдань... магай зарим колхозууд тус тустаа 30—40 к... ватт хүсэтэй зааханууд электростанци бари... һэн. Тэдэнь колхозой хэрэгсэл гүйсэд хангаха... һөө гадна, ехэ гаргашатай байгаа. Аймагай ... хозууд энэ ушарые мэдээд, хамтын хүсөөр Кур... кан гол дээрэ томо электростанци бариха ... шиидэһэн юм. Колхозууд барилгын совет э... хээд, өөһэдынгөө хубита мүнгэ оруулжа зах... һэн. Тиигэһэнэй ашаар барилгань түргэдхэгд... жэл хахад болоод байхада, Курумкан тосхо... зайн гал анхан носоһон байна. Үнгэрэгшэ жэл... электростанци бүхы дээрээ ашаглалгада оруу... даад, мүнөө аймагай 5 колхоздо, РТС-тэ элек... энерги үгэдэг болонхой. Энэ (670 киловатт хүсэ... электростанциин барилгада 11 миллион шахуу... хэриг гаргашалагдаа.

Мүн аймагаймнай колхозууд нёдондо жэл Г... гын халуун аршаанай дэргэдэ хамтынгаа хүс... колхоз хоорондын амаралтын гэр нээгээ б... Эндэнь нэгэн доро 40 хүн амарха аргатай. Энэ... зорюулжа, 330000 түхэриг гаргашалагдаа.

Саашадаа бүри олон барилга хамтын хүсөөр ... дэхэ байха. Мүнөө жэлдэшье нютагай колхоз... хамжажа, инкубаторна станци бариха һанаата...

Ингэжэ колхозуудай хамтынгаа хүсөөр бар... хэдэгынь ехэ һайшаалтай, саашадаа дэмжэ... байна. Эдэмнай ажалшадай байдалые улам һ... жаруулха хэрэгтэ зорюулагдана бшуу.

Б. Дармаев,
Курумканай аймгүйсэдко... түсэблэлгын таһагые даа...

Үнэр баямди

Урдань манай Санага нютагта зониие ха... жа, мэхэлжэ, мүлжэжэ зөөрижэһэн баяд, ... манһаа һүрхэй, манһаа ехэ хүнүүд энэ багта... гэһэндэл зонхилжо, зандаржа байдаг бэлэй.

Харин мүнөө энэ нютагтамнай адууһа мал... олон, хамтын һайхан байдалтай «Коммунизм» ... хоз оршодог. Эндэхи бурядууд баян дэлгэр... ажаһуудаг болонхой. Бишье колхозой юрын... шүүнби. Юрэ хаража байхадам, бидэнэрэй ... дал жэлһээ жэлдэ һайжаржа байна.

Бүлэ соогоо 13 хүмди, 11 үхибүүтэйбди. ... басагамнай хадамда гаранхай, нүгөөдэ басаг... най багшанарай институдай 5-дахи курсада һ... даг. Эдэнэй дүүнэр—5 үхибүүд дунда һургуул... һуража байна. Бэшэниинь баганууд юм. Хэр... урданай сагаар бодоо һаа, иимэ ехэ бүлын ... лой тэжээхэнь бэрхэтэй байгаа бшуу. Үхибүү... хүндэ үгэжэ, тарааха баатай бологдохо һэн.

Мүнөө манай бүлэ (мүн ондоошье иимэр... бүлэ бүхэн) ядамаргүй, золтой жаргалтай ажа... на. Һамгантаяа хоюулан колхоздоо хүдэлжэ ... һон олзомнай хубсалха, эдеэлхэдэмнай элбэг ... рэдэг. Энээнһээ гадна, гэрэй бүхы хэрэгсэл-... мод, гардероб, радиоприемник, оёдолой маш... гэхэ мэтэ бии. Мүн велосипедшье байха. 1958 ... олзо доходнай ехэ байгаа. Ажалта үдэр бүхэ... 8 түхэриг үлүүтэй хубаагдаа. Иимэ үнэр б... бүлэнэр эндэмнай олон болонхой.

С. Ардае...
Закаменай айм...
«Коммунизм» колхозой гэш...

Ажалшадай аша туһада

✦ 1965 он болотор республика доторнай 28 интернат-һургуули, тэрэ тоодо 7 дунда интернат-һургуули, найман жэлэй 21 һургуули баригдаха. Тэрэшэлэн хүдэлмэришэн залуушуулай 35, хүдөө залуушуулай 50 һургуули 1965 ондо бии болонхой байха. 1965 он болотор бүхыдөө 19900 хүнэй һураха 39 һургуулиин шэнэ байшангууд баригдаха.

✦ Бурядай совнархозой түсэблэһэнэй ёһоор, долоон жэлэй турша соо 1184,7 миллион түхэригэй гэр зуурын, соёл культурын, ажахын хэрэгсэлэй эд бараан... тээгдэн гаргагдахаар ... раалагдана. Тэрэ то... 51 миллионһоо дээш... хэригэй тиимэ товар... нөө жэлдэ гаргагд... Энэ жэлэйхитэй сас... бал, 1965 ондо иимэ... бараан 5,1 дахин е... гаргагдадаг болохо ю...

✦ Ерэхэ долоон жэ... республика дотор ... байрын барилгада ... миллион түхэриг ... логдонхой. Өөһэдтөө ... баригшад гүрэнһөө м... урьһаар абаад, нэгэ ... лионһоо дээшэ дүр... жэн метр талмайтай ... рын гэр бариха юм.

Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхоз малшадтаа һайн, һаруул байрануудые, культбазануудые баряа. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Мөөрөөшэ нютагтахи культбаза. 2. Культбазын клуб соо һаалишад колхозой долоон жэлэй түсэб тухай зурагуудые хаража байна. 3. Һаалишадай байрын нэгэ таһалга соо.

А. Мантаевай фото.

...300 жэлэй ойн баярай хүндэлэлдэ

☆

...э эршэтэйгээр хүдэлнэ

...Удын хилээмэнэй 1-дэхи ...дай хүдэлмэришэд горо... түрүү предприятинуудай ...аранхай. Байгша оной тү... квартал соо продукци үй... ...хэ түсэбөө үлүүлэн дүүр... ...гээ түлөө тус комбинадай ...еспубликын Министрнүү... ...дэй хоёрдохи мүнгэн шан... ...00 түхэриг) хүртэһэн байна. ...э эндэ ород, бурят арадуу... ...дэһээр 300 жэлэй ойн хүн... социалистическэ мүрысөөн ...сэтэйгөөр дэлгэржэ эхилбэ. ...эндэ хабаадалсажа эхил... ...бинадай хүдэлмэришэд го... ...оо ажалшадые хилээмээр ...хангажа захалаа. Ната... ...фэновагай хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажалай ...вэй нэрэ зэргэдэ хүртэхын ...нэн зүрхэнһөө оролдожо ...Дрожжи шанагша П. На... ...эһээбэр худхагшад Сороко... Левентуева гэгшэд халаан ...э хоёр шахуу нормо дүүргэ...

С Казарбин.

...эшэлүүлэгдэһэн уялга абаба

...и гүрэнтэй Бурядай нэгэ... 300 жэлэй ойе һайндэрлэлгэ... ...улагдаһан митинг «Механ... ...водто һаяхан үнгэргэгдэбэ. ...хэтэ һайндэрые үнгэргэхэ ...КПСС-эй обкомой, БурАССР-... Соведэй Президиумэй, ...рнүүдэй Соведэй тоггоолой ...ааһанай һүүлээр олон хүдэл... ...д үгэ хэлэжэ, социалистиче... ...рысөө үргэн далайсатайгаар ...лхэ байһанаа мэдүүлээ.

...кци үйлэдбэрилхэ хахад ...ээ түсэбые иионин 20-до ...д, тэрэ һайндэр хүрэтэр тү... гадуур 4 автомашина, 11 ..., автомашиныи 14 мотор, 4 түхеэрэлгэ заһабарилха, ...но шэрэмэй шудхалаа үгэхэ ...ялга заводой хүдэлмэришэд ... абаа.

...дэрнүүдтэ заводой нөхүүд... ...ысөөнэй эршэ улам үргэдэ... ...ээ. Нормоёо үлүүлэн дүүр... ...эй тоо олошоржо захалба.

Д. Нанзанов.

Колхоз соогоо суурхуулна

...нэр бүлэнэртээ мал ажал ...дэлхэмнай,—гэжэ «Побе... ...хоздо нүүжэ ерэһэн Цыды... ...ов, Борис Данилов гэгшэд ... дээрэ мэдүүлһэн юм.

...озой правлени эдэнэрэй ...э хараадаа абажа, нэгыень ...адуулганда, нүгөөдыень хо... ...калда эльгээһэн байгаа.

...р Дамдинов һамгантаяа 300 ...хурьга даажа абаад, харуу... ...эхилһэн юм. Дамдиновтанай ...харууһалдаг хурьгадынь гар... ...ор ондо ороо.

...с Данилов колхозойнгоо 40-... ...тал адуулжа, бултыень ехэ ..., залуу малай гүүртэдэ ту... ... Нүхэр Данилов һаяшаг 40 дахин тушаажа абаад, ха... ...жа байнхай.

...эр үнэн сэхэ ажалаараа кол... ...оо суурхуулдаг болонхой.

Б. Жимбиев.

...энгэ.

☆ ☆

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой автоматика болон теплоконтроль цехын хүдэлмэришэд коммунистическэ ажалай цех гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ һаяхан хүртэбэ. Эдэнэр мүнөө 300 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн мүрысөөндэ ороод, эршэтэйгээр ажаллажа байна.

Зураг дээрэ: коммунистическэ ажалай цехын хүдэлмэришэд (зүүн гарһаа) Г. М. Тархова, В. И. Попов, Л. А. Пугачева, М. Т. Седых (саада тээнь), Э. В. Титова, М. Н. Коновалова, Н. И. Рыков, А. А. Ложкомоева, В. К. Шапошников, К. Г. Еропкин, А. Г. Мухин, Л. А. Гуслякова.

З. Веснинагай фото.

Хүрьбын ой соо

—Эгээл энэ үедэ аятай даа ой соо. Сэсэглэшэһэн тэрэнгээр хангалтана агаар, ямар арюун бэ. Хүдэлмэрилхэдөө эсэһэнээшье мэдэхэгүйш,—гэжэ модошодой нэгэн хөөрэбэ...

Үнэхөөрөөшье-тиимэ. Электрохюрөөгэй хиигэнаха абяан соностожо, арьял үндэр нарһад удаа дараалан унана. Отологдоһон модонуудые гэшүүһэтэй зандань шэрэһэн трактор шадал мэдүүлэн зүдхэһөөр дээдэ складта дүтэлнэ.

Иигэжэ Хасууртайн модо бэлэдхэлэй пунктынхидай ажалай үдэр эхилээд байба. «МАЗ» машинанууд модоор ашаалагдажа, хүсэтэ абяагаараа ойр тойронгие дорьбооһоор хараа далда орошобо. Удаань үшөө нэгэ тиимэ машина ерэжэ, кранай үлгүүр доро зогсоно.

—Жэл ерэхэ бүри һайн техникээр хангагданабди. Бар хүсөөр хэхэ ажал үгы тооной болоо. Иимэ техникээ зүбөөр, һайнаар ашаглажа, долоон жэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө бидэнэр тэмсэнэбди, — гэжэ бригадир Иван Брылев хөөрэбэ.

— Хүрьбын леспромхозой дүрбэн пунктын коллектив хоорондоо мүрысэдэг,— гэжэ шофер Георгий Вахрушев саашань дэмжэнэ.— Манайхид апрель һарынгаа түсэбһөө гадуур 800 кубометр модо бэлэдхэн шэрэжэ, Майн һайндэрые угтаабди...

Хасууртайн модошод мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараһаар үнинэй. Мүнөө тэдэнэр Бурят оронойнгоо Россин гүрэнтэй нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй ойн һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидэбэ. Михаил Филиппов, Григорий Грипак, Иван Брылев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг комплексно бага бригаданууд ажалай вахтада жагсажа, модо бэлэдхэхэ үдэр бүриингөө нормые үлүүлэн дүүргэжэ эхилээ.

Г. Ямпилов.

Хори.

Зураг дээрэ: «Металлоширпотреб» заводто 11 жэлэй турша соо ажаллажа дүй дүршэлтэй болоһон Р. Федоров түмэр орондо хэрэглэгдэхэ хэбүүдые хэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

Амжалтаһаа амжалтада

Хори, Зэдын талаар зурыһан харгыгаар ябаа һаа, Улан-Удын али нэгэн барилга дээрэ ерэ — элһэ хайр, шулуу, хирпиисэ тээһэн «самосвал» машинануудтай заабол дайралдахат.

Эдэмнай барилгын бүхы хүдэлмэридэ ашаглагдадаг автотранспортна нэгэдэхи конторын гол техникэнь болоно. Городто эрхилэгдэжэ байһан барилгын, республикынгаа харгы заһабарилдаг бүхы участогуудые тус конторын хүдэлмэришэд хангадаг байна. Конторын механизаторнууд түрүүшын кварталда ашаа шэрэхэ даалгабаряа үлүүлэн дүүргэжэ, 36 мянган литр бензин арьбалаа һэн. Туйлаһан амжалтаараа урмашаһан жолоошод Майн һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, апрель һарынгаа даалгабариһаа гадуур барилгын 50 мянган тонно ашаа шэрээ.

Бурядуудай ород арадтай нэгэдэһэнһээ хойшо 300 жэлэй эй июлиин 4—5-да тэмдэглэгдэхэнь. Нэгэдэхи конторын автомобилистнууд энэ һайндэрые шэнэ амжалтаар угтаха гэжэ шиидэ. Жолоошод Роман Жарников, Кирилл Яковчук гэгшэд даажа абаһан машинануудтаа техническэ харууһа һайнаар хэжэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха гэһэн уялгануудые абаа. Тэдэнэр барилгын материал зөөхэ үдэр бүриингөө нормо ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

И. Сокол.

Ш. НИМБУЕВ

Дурасхаалта аяншалга*)

I. Долгито далай

Шангаар, хүндөөр,
Шааян, хүүен,
Долгилжо байнал
Домогто Байгал.

Захаһаа эхилээд,
Захадаа хүрэтэр
Номиной үнгөөр
Ногоорон, хүхэрэн,
Ухаангүй түргөөр
Урдажа байһан шуу,
Уулые үрэбхин
Ошохоо ябаһан шуу!
Угаа һайхан,
Урмашан, ханан,
Харажал байхаар,
Шааяхадань таашаан
Шагнаархан байхада
Хүсэтэй, гүндүү
Хүгжэмдэл сууряатан,
Дуушадай олоороо
Дуулаһандал һанагдан,
Эльгэ зүрхэ
Эльбэжэ байнал.

Сагаан хөөһөөр
Салгидан, сасаран,
Мушхалаа долгидой
Мухарин ерэхэдэнь
Баледтэ хатардаг
Басагад олоороо
Халта нюдэндэ
Харагдахадал гэнэл.

Долгитой дошхондоошье,
Долгигүй номгондоошье
Сэбэрээ табидаггүй
Сэб хүйтэн уһыень
Альгаараа удхажа,
Амасаад абанабди..

Долгило, долгило,
Дошхон далай,
Аяншалан ерэһэн
Айлшадаа баясаан,
Арадтаа зорюулһан
Дуунуудыень далижаан!

2. Дуушадай дуун

Хажуулдуулан тонгойлгоод,
Хабһалдуулан табинхай
Олиггүй мантан
Онгосын нэмэридэ
Олооро хүхинэн
Обоорон һуунабди.
Олзотой, омогтой,
Отогтоо бусанхай
Ангуушад шэнги
Амаржа һуунабди.
Эндэшье, тэндэшье
Энеэдэн дэлбэрнэ.
Аялга ондоотой
Арадай дуунууд
Далайн шааяантай
Далая нэгэдүүлнэ.
Яһалал һайхан даа
Яхад дуун,
Ханхинан байнал даа
Хальмаг дуун.
Долгито далайн
Эрьедэ миилэһэн
Долоон арадай
Дуушадай дуун

Шэнэ сагай
Шэнэ зоной
Барисаа холбоое
Батаар харуулан,
Байгал дээгүүр
Зэдэлэн байнал,
Баян талаар
Таран ошонол!

3. Дуушан тухай домог

(Хоца Намсараевта)

Мүнхэдөө байһан
Байсадал һанагдан,
Мүнгэтэһэн һаншагынь
Толоржо харагдан,
Байгалай эрьедэ
Байнал дуушан,
Баатарай янзаар
Хаймадан, харан:
Сэдүүгэй Цыремпил,
Сэбэрхэн Должод
Дошхон далайн
Долгин дундуур
Дуулалдан ябаа гү,
Дуушые мэндэшэлэн?

...Магадгүй,
Манай дуушанда
Шэнэ геройн
Шэг шарай
Харагдахадал гээ гү
Халта мүлтэ?

Аман үгын
Алтан абдарнууд,
Энеэдэ, шогой
Эрдэниин ханзанууд
Толгой соонь
Тобойлдон яларнал!
Иимэл хадаа
Энэ дуушын
Ороһон лэ айлдань,
Ошоһон лэ аймагтань
Энеэдэ, наадан
Эбхэржэ байдаг лэ,
Энхэ жаргал
Дэлгэржэ байдаг лэ!

4. Удха ехэтэй уулзалга

Ородой хүбүүн
Кунгуров зохёолшын,
Олондоо суутай
Намсараев дуушын
Сэгээн Байгалай
Эрьедэ золгон,
Сэдьхэлһээ үнэн
Үгээ хэлсэн,
Баруун гараа
Барилсан байхадань,
Зулгы илдамаар
Энеэлдэн, зэргэлэн,
Зураг дүрэеэ
Абхуулан байхадань
Хоёр арадай
Аха дүүгэй
Холбоо барисаан
Алтаран байбал...

Гурбан зуугаад
Жэлэй саана
Гуран һарьмай
Одоон дэгэлтэй,
Гурбан гүрэлөө
Гэзэгэтэй бурят
Эгээл түрүүн,
Эгээл эндэ
Һахал ехэтэй,
Һайхан сэдьхэлтэй
Ород хүнтэй
Ололсон уулзаад,
Заяагаа ниилүүлэн,
Замаа нэгэдүүлэн,
Ханинарай ёһоор
Хамтаржа болоо!

*) Бурядай уран зохёолшодой гурбадахи съездын һүүлээр, 1958 оной сентябриин 10-да ород, монгол, башкир, яхад, хальмаг, тува айлшадай Байгал хүрэтэр ошоһон аяншалгада зорюулагдана.

Фашист булимтарагшадһаа Севастополие сүлөөлһэнһөө хойшо 15 жэлэй ойдо

МҮНӨӨ ҮЕЫН СЕВАСТОПОЛЬ ТУХАЙ

(Украинын КП-гэй Севастопольско горкомой нэгэдэхи секретарь А. Г. Коровченкын хөөрөөнһөө)

☆ ☆

...стополиин, Хара далайн мо... 1854—1855 онуудта городые ...лхадаа баатарлигаар тэмсэ... ...гэ орондоо үнэн сэхэ байһа... ...уулһан юм. Эсэгэ ороноо ...гын Агуухэ дайнай үедэ ...ополие хамгаалагшад үбгэ ...эйнгээ алдар солые улам ...аа. 1941—1942 онуудай туф... Севастополие хамгаалһан ve ...оо элитэ һуури эзэлһэн бай...

...5 жэлэй саада тээ 1944 оной ... 9-дэ фашист булимтараг... ...а Герой-городые совет сэ... ...эй сүлөөлхэдэнь бүхы хүн ... ехээр баясаһан юм,—гэжэ Коровченко хөөрэнэ. Севасто... хамгаалагшад хүреэлэгдэ... ...род соо 8 һарын туршада ту... ...аа байгаа һаань, гитлеров... ...лимтарагшад оройдоол 3 үдэр ...алдаһан байгаа.

...т сэрэгшэд Хара далайн ... энэ хэрэмые эзэлхын тула ...гаар дайлалдаһан юм. Тэ... город бүхыдөө шахуу һан... ...аа һэн. Городой 6200 гэр... зуугаад шахуунь үлэһэн юм. ... тэдээнэй үсөөниинь бүтэн ... юм. Совет оронойнгоо энэ ...лиг городые һэргээн бод... ...ын тула олон мян... ... хамсыгаа шуужа орэлсоо бэлэй. Хара далайн морягуудшье армиһаа табигдажа, энэ городые һэргээн бодхоолсоһон юм. Москвагай, Ленинградай элитэ ехэ архитекторнууд севастополиинхидта туһалхаяа ерэлсэһэн байгаа.

Далайн эрьедэхи энэ город тон богонихон болзорто һэргээн бодхоогдоо һэн. Севастополь дайнай урдахида орходоо нилээд үргэдхэгдөө, гоё һайхан болоо.

Ленинэй нэрэмжэтэ үйлсөөр, Нахимовай нэрэмжэтэ проспектээр баригдаһан гоё һайхан гэрнүүд хүнэй нюдэ баясуулна. Урдань городой заха булан байһан газарнуудта мүнөө үеын гоё һайхан гэрнүүдтэй шэнэ кварталнууд байгуулагдаа. Үргэн, шэнэ үйлсэнүүд болон талмайнуудаар троллейбусууд, автобусууд гүйлгэлдэнэ, далайн эрьеэр элдэб судна, катернууд шуумайлдана. Байрын гэрнүүдэй олоор бодхоогдохын хажуугаар промышленна шэнэ шэнэ предприятинуудшье байгуулагдаа. Һүүлэй 3 жэлэй туршада городой промышленна предприятинуудай бүтээн гаргаһан продукцинь 40 процентээр ехэ болоо байна. Предприятинуудай бүтээн гаргадаг зүйлнүүдшье нилээд олошороо. Арад зондо хэрэглэгдэхэ 80 гаран зүйлэй шэнэ продукци бүтээн гаргагдадаг болобо. Үйлэдбэридэхи ажалые оньһожоруулха тушаа бага бэшэ хүдэлмэри хэгдээ.

Городто олон тоото һургуули, больница, кинотеатр, клуб баригданхай. «1854—1855 онуудта Севастополие хамгаалһан тухай» бүхы дэлхэйдэ алдаршаһан ехэ зураг, зурагуудай галерей дахинаа һэльбэгдээ. Луначарскиин нэрэмжэтэ драматическа театр шэнэ байшантай болоо. Библиотекэнүүд нилээд олошорһон байна. Мүнөө үедэ городой библиотекэнүүдтэ 830 мянган боти ном бии. Дайнай урда тээ 1940 ондо тэдэ библиотекэнүүдтэ оройдоол 68 мянган боти ном бии байһан юм.

Городые тойруулан элдэб зүйлэй модод таригдаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ, мүн энэ жэлэй хабар городто 170 мянган модод, 220 мянган һөөг бургааһан һуулгагдаба. Сапун гэжэ хадада, Учкусвкадэ 40 гектар талмайда сэсэрлигүүд байгуулагдаа. Малахов курганда сэсэрлиг садууд, виноградай модод мүн лэ олоор һуулгагдаба. Дэлхэйн арадуудай хани барисаанай парк байгуулагдажа байна.

Дайнай урда тээхидэ орходоо городто нилээд олон гэр байра бариигдабашье, энэ долоон жэлэй туршада 550 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай гэр байра баригдаха юм. Городой транспорт нилээд хүгжөөгдэхэнь, тиихэдэ троллейбусууд бүри олоор ябадаг болохо. Үрэжэлгүй 5300 гектар газар дээрэ элдэб зүйлэй модод тариигдахань. Ой модоор бүрхөөгдэһэн ехэ ехэ паркнууд байгуулагдажа байна. Һургуулинуудые, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые нилээд олошоруулхаар хараалагдана.

Совет сэрэгшэдэй илангаяа эрэлхэгээр тулалдаһан Сапун гэжэ хадада диорама байгуулагдаха юм. Тэрэ диорама иигэжэ нэрлэгдэхэ: «1944 ондо Севастополие сүлөөлхэ үедэ Сапун гэжэ хадые добтолго».

Герой-городой ажалшад КПСС-эй XXI съездын хараалһан зорилгонуудые болзорһоонь урид дүүргэхээр, городоо бүри гоё һайхан болгохоор шиидэнхэй.

Севастополь, майн 7.

(ТАСС).

РЕДАКЦИДА ЕРЭҺЭН БЭШЭГҮҮДҺЭЭ

Нүүдэл наймаа эмхидхэнэгүй

Сэлэнгын «Коммунизм» колхозой ниитын мал хори гаран фермэ, гүүртэнүүдээр байрладаг. Мал ажал дээрэ зуугаад шахуу колхознигууд болон механизаторнууд ажалладаг юм. Тэдэнэй олонхинь артелиингээ түб тосхонһоо 30—40 шахуу модоной газарта ажаһууна.

Сүхын сельпогой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Е. Андреев) эдэ малшад, механизаторнуудай эрилтэнүүдые хэлэшэгүй муугаар хангана. Колхозой түб тосхонһоо 15 модоной газарта оршодог. Баруун Хүндүй нютагта 2—3 бүлэг малшад, хэдэн механизаторнууд бүлэнэртэйгөө ажаһуудаг юм. Үнгэрһэн үбэлдөө, мүнөө хабартаа тэдэнэртэ нүүдэл наймаан оройдоо ошоогүй. Үдэр бүри хэрэглэдэг эд бараа худалдан абахын тула тэдэнэр аяар холын Поворот гэжэ тосхоной магазинда ошодог. Тиихэдээ ажал хүдэлмэриһөө гээгдэхэ баатай болоно.

Баянгол нютагта мүн лэ олон колхознигууд ажалладаг. Нёдондонһоо хойшо эндэ нүүдэл наймаан баһал ерээгүй. Эндэхид тиимэһээнь Галуута-Нуурай станци гү, али Сэлэнгын совхозой фермэнүүдэй дэргэдэхи Селендумын сельпогой магазинуудта ошодог юм. Заримдаа аймагай центр—Ново-Селенгинск ошодог. Сэлэнгын аймпотребсоюзай нүүдэл наймаанай автолавка хаа яа, хоёр һарада нэгэ дахин наймаа хэхэдээ, колхозой түб тосхондо ерээд лэ бусашадаг.

Сүхын сельпогой нүүдэл наймаа эмхидхэдэггүй байһые Сэлэнгын аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ нүхэр В. И. Павлов мэдэжэ байгаад, ямаршье хэмжээ абанагүй.

С. Шарапов.

Радиотой байһанай хэрэг бии юм гү, али үгы гү?

Манай Закаменай аймагай Санага нютагта өөрын радиоузел бии. Энэ радиоузел 1957 оной эхеэр тодхогдожо, аяар намар болоһон хойно хүдэлжэ эхилээ һэн. Санагын зон өөрынгөө радиоузелтай болобобди гэжэ ехэ баярлаа бэлэй. Элдэб һонин дамжуулга үдэр бүри дуулажа байхамнай гэһэниинь тиимэ бэшэ байшаба.

Энэ радиоузелда хүдэлдэг хүнүүд даалгаһан ажалдаа зохидоор ханданагүй.

Радиогоор дамжуулха программаяа радиоузел үдэр бүри соносходог. Тэрэнэй ёһоор үглөөнэй 6 час 30 минутада радио хүдэлжэ эхилхэ ёһотой. Теэд тоотойл үдэр энэ сагтаа ажаллажа эхилдэг. Заримдаа үдэрэй 12 часта, үгы һаа, үдэшын 6 часта ажаллажа эхилдэг. 2—3 сүүдхэ амаршахашье ушар үзэгдэдэг. Гадна Улан-Удын дамжуулга Эрхүү городой дамжуулгатай ниилэжэ, хүнэй шагнахын аргагүй болошодог.

Радиоузелай хүдэлмэрилэгшэ Санжажап Цыденовһээ юундэ хоёр тээһээ дамжуулга болоноб гэжэ асуухада: «Тэрэ хамаагүй, тиихэ ёһотой юм»,—гэжэ убайгүй харюусадаг. Иимээр хүдэлдэг радиотой байһанай хэрэг бии юм гү, али үгы гү?

Т. Охинова.

Манай футболистнар хоёрдохёо шүүгдэбэ

Городоймнай суглуулагдамал командын футболистнууд Томскын футболистнартай уулзаба.

Мүрысэгшэд нааданай түрүүшын хахадта шангаар тулалдажа, харагшадые ехээр һонирхуулаа. Бэе бэеынгээ ворота руу бүмбэгэ оруулха гэжэ хэдышье оролдоо һаань, юумэ бүтээгүй.

Нааданай хоёрдохи хахадай эхилһэнэй һүүлээр арбаад минутын үнгэрөөд байхада манайхинай ворота руу томскынхидай бүмбэгэ сохиходонь, манайхинай вратарь Кучерук шадамараар тодожо абаад, талмай руу шэдэжэрхёо. Удаань айлшад бүри эдэбхитэйгээр добтолжо, манайхинай ворота руу хэйно хойноһоонь хоёр бүмбэгэ сохижо оруулаа. «Локомотивай» футболистнар нааданай хоёрдохи хахадта эмхи гуримгүйгөөр наадаһан байна.

Россин Федерациин «Б» классай футболистнарай дунда түрүү һуури эзэлхын түлөө дэлгэрһэн энэ мүрысөөндэ хоёр городойхид хүшээе үзэлсэхэдээ, томскынхид манай футболистнарые 2:0 тоотойгоор шүүгээ.

А. Михайлов.

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ...

▲ Велосипедээр Улан-Удэдэ июнь һарада болохо зоно хоорондын мүрысөөндэ зорюулагдаһан һорёон һаяхан болобо.

Эрэшүүлэй дунда 50 километртэ үнгэргэгдэһэн энэ урилдаанда спортсмен Жарников бултанһаань түрүүлэн ерэһэн байна. Эхэнэрнүүдэй дундаһаа спортсменка Сучкова түрүүлээ.

Командануудай дундаһаа «Динамо» бүлгэмэйхид түрүү һуури эзэлээ.

Р. Григорьев.

▲ Байса хадын боорёор урдаһан Сулхара горхон (Хэжэнгэ) Худан голдо уһаяа шудхадаг юм. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд энэ горхые хазаарлажа, Хэлтэгы, Ожорһото, Сагаан Нуур гэжэ газарнуудаа уһалдаг болобо.

Н. Батуев.

▲ Түгэнын дунда һургуулиин һурагшад (Мухаршэбэр) Хонхолойн тосхонойхидтой волейболоор мүрысэжэ, тэдэнэрээ диилээ.

В. Тиганов.

▲ Багшанарай институдай студентнэр коммунистическэ ёһоор ажаһуухын, һурахын, ажаллахын түлөө хоорондоо мүрысэдэг болоо. Энэ мүрысөөндэ хабаадаһан физико-математическа факультедэй 2-дохи курсын 85-дахи бүлэгэй студентнэр коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ зэргэдэ хүртөө.

А. Бадмаев.

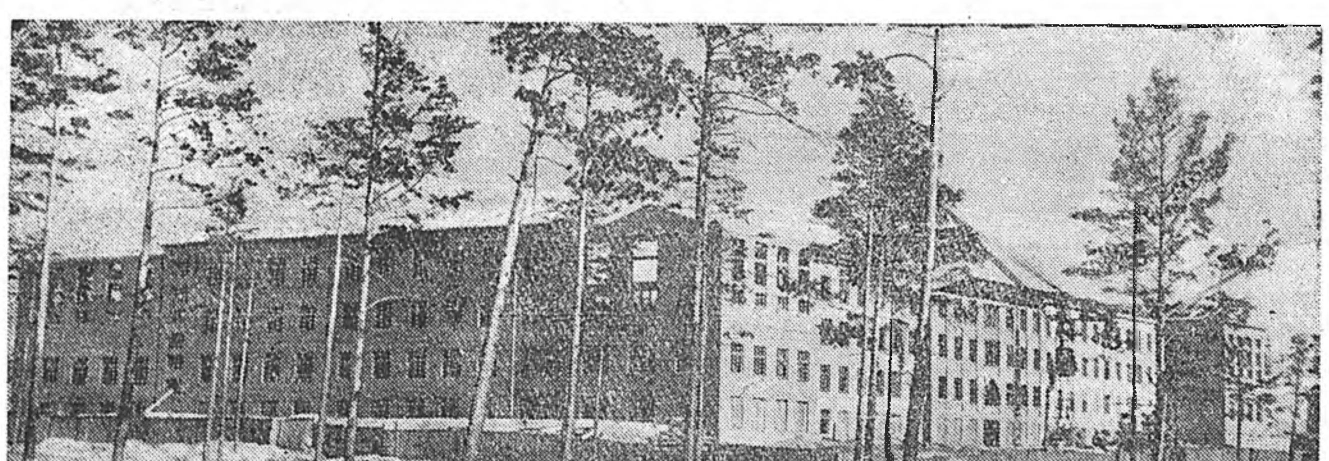
▲ Үнгэрэгшэ жэлдэ сахарай свеклын баян ургаса хуряажа абаһан нүхэдтэ республикын Хүдөө ажахын министерство Хүндэлэлэй грамотануудые барюулаа.

В. Шнайдер.

▲ Хилгана нютагта шэнэ барилганууд олоор бодхоогдоно. Сталинай нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаһан Баргажанай леспромхозой модошод колхоздо ехэ барилга хэлсэнэ. Эдэнэр эндэ машина, техникэ заһабарилха мастерской барижа байнхай.

О. Будаев.

Студентнэрэй городогой барилга дээрэ

Һаяшаг болотор Улан-Удэ городой заха булан байһан газарта зооветинститудай студентнэрэй ажаһууха, һураха ехэ барилга хэгдэжэ байна. Түмэр замай вокзалһаа зүүлжээ холо бэшэ газарта хэгдэжэ байһан барилгын хүсэд дүүрэхэдэ студентнэр үүжам һаруул гэрнүүдтэ ажаһуудаг, һурадаг болохо юм.

Хоёр жэлэй саада тээ эндэ студентнэрэй хамтын байра баригдаһан байгаа. Энэ жэлэй һуралсалай эхилтэр студентнэрэй байха үшөө нэгэ байра баригдажа тушаагдахаар хараалагдана. 640 хүнэй багтаха энэ байрын дабхар бүридэнь уншалгын зал, хүнүүдэй хүлеэжэ һууха зал, столово, кухни, медицинскэ пункт, дүүш гэхэ мэтэ байха юм. Үүжам һаруул комнатонуудтань 4—4 студентнэр байха.

Студентнэрэй номоо үзэхэ эгээн ехэ байшан баригдажа дүүрүүтэй болоо. Бухыдөө 89 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай энэ байшанда физкультурын кабинет, актова зал, хүдөө ажахые механизацилгын зал, 4 аудитори, олон тоото лабораторинууд түхеэрэгдэхэ байна. Байшангай гадар талань янза бүриин угалзануудаар гоёон шэмэглэгдэхэ.

Дээрэ дурсагдаһан барилгануудһаа гадна, эндэхи студентнэрэй ерээдүйн городогто столово, клиникэ, теплицэнүүд, багшанарай ажаһууха 45—45 байратай хоёр ехэ гэр баригдахаар хараалагдана. Институдай студентнэрэй, багшанарай хүсөөр эндэ һаяар стадион баригдажа эхилхэнь.

Эдэ бүхы барилгые «Бурстрой» трестын 3-дахи управлениин хүдэлмэришэд эрхилнэ. Эдэнэр институдай ехэ ехэ барилгануудые шадаал һаа, түргөөр дүүргэхэ хүсэлэнтэй. Барилга дээрэхи бүхы ажалынь шэнээр, комплексно аргаар эрхилэгдэнэ. Хүдэлмэришэд хана бодхоожо байха үедөө доодо дабхарнуудаа нэгэн доро гоёон шэмэглэнэ. Түмэр бето-

ноор хэгдэһэн элдэб зүйлнүүдэй, дундаа хүнды панельнүүдэй барилга дээрэ ехээр хэрэглэгдэдэг болоһоной ашаар ажал хүдэлмэри урагшатайгаар ябадаг, барилгын материалнууд багаар гаргашалагдадаг болоһон байна.

Үнэн зүрхэнһөө ажаллажа, нүхэдэйнгөө дунда хүндэтэй болоһон хүдэлмэришэд эндэ олон юм. Штукатуршад эгэшэ дүүнэр Лида, Люба Бессоноватан эрхимээр ажаллажа, даалгабаряа һара һаралан 150 шахуу процент дүүргэдэг байна. Комсомолой гэшүүн Вера Грудинина, башенна кранда хүдэлдэг Валентина Топорова гэгшэд мүн лэ эрхимээр ажаллана. Эдэ басагад һайнаар хүдэлхынгөө хажуугаар үдэшын һургуулидашье муу бэшээр һуралсадаг юм. Валентина Топорова Железнодорожно техникумдэ үдэшэндөө һуралсана.

Институдай студентнэршье барилга дээрэ бага бэшэ ажал хэжэ, хүдэлмэришэдтэ туһалдаг байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Баригдажа байгаа шэнэ байшан. 2. Түрүү хүдэлмэришэдэй нэгэн — кранай машинист В. Топорова ажалдаа. 3. Студентнүүд уһа ябуулха нүхэ малтажа байна.

Н. Дамбаев.
Фотонь авторай.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Германо-советскэ хани барисаанай недели

БЕРЛИН, майн 7. (ТАСС). Берлиндэ, мүн Германиин Демократическа Республикын бусад городуудта майн 8-най үдэр—сүлөөрэлгын үдэр баяр ёһололой суглаанууд боложо, германо-советскэ хани барисаанай недели нээгдэхэнь. Энэ неделиие үнгэргэлгэ республикын хүн зоной заншал болонхой. Энэ недели ГДР-эй бүхы округуудта майн 15 хүрэтэр үргэлжэлхэ юм. Олон зуугаад суглаанууд, митингнүүд, лекцинүүд, концертнүүд, совет хүнүүдтэй уулзалганууд боложо, Советскэ Союзай, ГДР-эй арадуудай аха дүүгэй хани барисаае саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха байна.

Германо-советскэ хани барисаанай недели энэ жэлдэ гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Женевэдэ болохо зүблөөнтэй тохёолдохонь. Германитай эбэй договор баталха тухай, Берлинэй асуудалые гуримшуулха тухай Советскэ правительствын дурадхалнуудые ГДР-эй ажалшад эдэ үдэрнүүдтэ хаа хаанагүй халуунаар дэмжэнэ.

Германо-советскэ хани барисаанай общесгвын Центральна правлениин секретариадай түрүүлэгшэ Ф. Бейлинг гэгшын германо-советскэ хани барисаанай неделидэ зорюулжа бэшэһэн статья АДН агентство дамжуулаа.

Германо-советскэ хани барисаанай неделиие эбэй договор баталхын түлөө, бүхы немец арадай ерээдүйн ажана амгалан байдалай түлөө тэмсэлэй недели болгон, бүхы герман арад, олон миллион немецүүд тэмдэглэжэ байна гэжэ статья дотор хэлэгдэнэ. Германо-советскэ хани барисаанай туг доро үнгэргэгдэжэ байһан энэ неделиин үедэ манай арад эб найрамдал ехээр хүсэжэ байһанаа, эбэй договор баталха тухай эрилтые гүйсэд дэмжэжэ байһанаа нэгэн һаналаар элирхэйлхэ байна. Эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы немецүүдэй энэ национальна эрилтэнь гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй майн 11-дэ нээгдэхэеэ байгаа зүблөөнэй үедэ тэрээнэй заседаниин зал соо сууряатажа байха зэргэтэй гэжэ саашань статья соо хэлэгдэнэ.

Индидэ теплоэлектростанци бариха тухай советско-индийскэ хэлсээн баталагдаба

ДЕЛИ, майн 7. (ТАСС). 250 мянган киловатт хүсэтэй теплоэлектростанциие Советскэ Союзай хабаадалгатайгаар Нейвелидэ (Мадрас штат) бариха тухай хэлсээн Делидэ баталагдаба. 500 миллион түхэригэй урьһаламжа Индидэ Советскэ Союзай үгэхэ тухай 1957 оной ноябрьда баталагдаһан хэлсээнтэй зохилдуулагдан, мүнөө баталагдаһан энэ хэлсээнэй ёһоор, Советскэ Союз теплоэлектростанциин чертёжуудые, барилгада хэрэгтэй түхеэрэлгэ болон материалнуудые Индидэ үгэхэ, Советскэ Союзай предприятинуудта Индиин мэргэжэлтэдые һургаха, теплоэлектростанциин барилгада техническэ туһаламжа үзүүлхэ болоно.

Теплоэлектростанциин түрүүшын ээлжээнэй барилга 1961 ондо ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана.

Диен-Биен-Фу шадар түйлагдаһан илалтын табан жэлэй ойе вьетнам арад һайндэрлэбэ

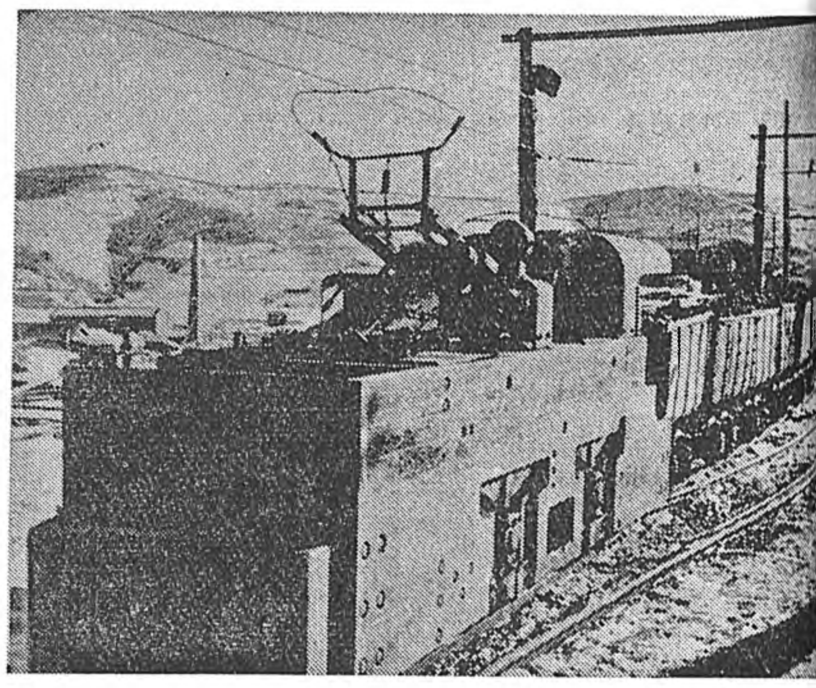
ХАНОЙ, майн 7. (ТАСС). Диен-Биен-Фу шадар колонизаторнуудай сэрэгүүдэй үй бута сохигдоһоор табан жэлэй ойе, Тан-Мео гэжэ автономно районой байгуулагдаһаар дүрбэн жэлэй ойе мүнөөдэр вьетнам арад тэмдэглэбэ. Автономно районой столица Тхуанчауда баяр ёһолол боложо, ДРВ-гэй президент Хо Ши Мин түрүүтэй партийно-правительственна делегаци тэрээндэ хабаадаа.

Городой стадион дээрэ олон мянган хүнэй хабаадалгатай митинг, энэ районой ажалшадай түлөөлэгшэдэй демонстраци болоһон байна.

Камбоджодо советскэ госпиталь баригдажа байна

ПНОМ-ПЕНЬ, майн 7. (ТАСС). Хаан түрэтэ Камбоджын соведэй олон гэшүүд мүнөөдэр тус соведэй түрүүлэгшэ Меас Саем түрүүтэй ерэжэ, Пном-Пеньдэ баригдажа байгаа советскэ госпиталиин барилгые хараба. Гол барилгануудые хараһанай һүүлээр айлшад барилгын хангалтатайгаар ябуулагдажа байһаниие тэмдэглэбэ.

Госпиталиин барилгын ниитэ хүдэлмэриин 60 процентнь мүнөө үедэ дүүргэгдээд байна.

Энэ жэлдэ Корейн Арадай-Демократическа Республика дотор нэгэ миллион... тонно шэрэм, 800 мянган тонно булад хайлуулагдаха, 4,2 миллион тонно ... рэй руда малтагдан абтаха байна. **Зураг дээрэ:** танаржуулгын фабрика тээш... абаашагдажа байна. **КНДР-эй Центральна телеграф... агентствын ф...**

Эбэй договор—Германиин асуудалы... шиидхэхэ түлхюур мүн

БЕРЛИН, майн 7. (ТАСС). Женевэдэ болохо зүблөөнэй эхилхээ байһан энэ үедэ Германиин хоёр гүрэнэй түрүү олониитын түлөөлэгшэд Германитай эбэй договорой баталагдахын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна. Зүблөөндэ хабаадаха гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдтэ меморандум барюулхын тула «амгалан ёһоной шэнжэлэлгые хамгаалдаг немец эрдэмтэдэй общесгвын» делегаци һаяар Женева ошохонь гэжэ Карлсруһэ (ФРГ) АДН агентство мэдээсэнэ. Эбэй договор баталалга хадаа Германиин асуудалые шиидхэхэ түлхюур мүн гэжэ Баруун Германиин эрдэмтэд энэ документ дотор тэмдэглэнэ. Германиин асуудалые ингэжэ гуримшуулбал, Европодо гаража болохо тон ехэ аюулай гуламта үгы хэгдэхэ болоно гэжэ меморандум дотор хэлэгдэнэ.

Германиин таһаранхай байһан ушар эбэй договор баталха хэрэгтэ ямаршье һаад боложо шадахагүй гэжэ саашань меморандум дотор хэлэгдэнэ. Эбэй договор Германиие нэгэдүүлхэ зам... бии байгаа гол һаад түбэгые суулжа шадаха байна.

Атомна зэбсэгжэлгэдэ эс... тэмсэдэг, Баруун Германиин ... дентнэрэй организацинуудай ... хы комитедэй делегаци мүн лэ ... ва ошохонь. Энэ делегаци ... нитай эбэй договор баталхые ... һэн бэшэгүүдые агуусхэ гүрэн... түлөөлэгшэдтэ барюулха бай...

Германитай эбэй договор ... ха хэрэгтэ туһалхые эрижэ, ГД... ажалшад Женевэдэ болохо зү... нэй хабаадагшадта бэшэгүүд ... мэдүүлгэнүүдээр хандана гэһэн... дээсэлнүүд республикын элдэб ... ругуудһаа абтана.

Немецкэ сүлөөтэ профсоюз... нэгэдэлэй правлени 134 мянга... ажалшадай гар табилгатай ... люци болон мэдүүлгэн... ГДР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй ... нистерстводэ дамжуулан ... Германитай эбэй договор бата... тэдээн соогоо эриһэн байна.

Скрипачуудай уласхоорондын конкурс нээгдэбэ

БРЮССЕЛЬ, майн 7. (ТАСС). Бельгиин хатан хаан Елизаветын нэрэмжэтэ скрипачуудай уласхоорондын конкурс хаанай консерваториин байшан соо үсэгэлдэр нээгдэбэ. Энэ конкурсда 17 ороной: США, СССР, Англи, Бельги, Болгари, Венгри, Франци, Арабуудай Нэгэдэмэл Республика, Германи, Аргентина, Голланди, Япон, Израиль болон бусад оронуудһаа ерэһэн 33 залуу хүгжэмшэд хабаадана. Советскэ Союзһаа энэ конк... скрипачууд Борис Куньев, ... мир Малинин, Альберт Марков... фаил Соболевский гэгшэд ха... дана. Конкурсын жюридэ дэл... элдэб оронуудай элитэ ехэ скри... чуд, тэрэ тоодо Давид Ойст... Иегуди Менухин гэгшэд орол...

Конкурс гурбан тураар үнгэ... дэхэ байна. Нэгэдэхи турань ... 6-һаа 11 хүрэтэр үргэлжэлхэ ...

Франциин түмэр замшадай забастовко

ПАРИЖ, майн 7. (ТАСС). Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин, бэеэ даанхай профсоюзуудай конфедерациин соносхоһон французска түмэр замай машинистнуудай 24 часай забастовко боложо, энэ һүни дүүрэбэ. «Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, салин хүлһэнэй саг үргэлжэ доошолуулагдажа байһан ябадалда эсэргүү соносхогдоһон энэ забастовкодо ороной түмэр за... транспортын машинистнууд б... механигуудай 95 процентнь ха... даа. 12 мянган поезднуудһаа ... гэлдэр оройдоо 800-ниинь хүдэ... байна. Тэдээнийе управлениин... инженерно-техническэ хүдэлм... лэгшэд болон зарим нэгэн штр... брехернүүд жолоодоһон бай...

Тобшо мэдээсэл

☆ Чехословакиин республикын президент, Чехословакиин Коммунистическэ партиин ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Антонин Новотный КНР-эй Гүрэнэй соведэй премьерэй орлогшо, оборонын министр маршал Пын Дэ-хуай толгойлогшотой, Хитадай Арадай Республикын сэрэгэй делегациие Прагын кремльдэ урижа уулзаһан, хани ёһоор, ... сэдьхэлһээ удаан хөөрэлдэһэн ... на.

☆ Рейтер агентствын корре... дентын Монровиһоо (Либери) ... дээсэһэнэй ёһоор, тэндэ һүн... боложо, Уильям Тамбэн Либе... президентээр дахинаа һунгагдаб...

Баруун Германида хэһээлгэ мүрдэлгэ болоно

БЕРЛИН, майн 7. (ТАСС). Германиин хоримжологдоһон коммунистическэ партиин гэшүүд байһан хүнүүдые, мүн эб найрамдалай түлөө, ФРГ-е атомна зэбсэгтэй болгохо ябадалда эсэргүү тэмсэдэг бүхы хүнүүдые Баруун Германида хэһээжэ, мүрдэжэ байһаар.

АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Люнебургда болоһон сүүд эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнь түлөө КПГ-гэй гэшүүн байһан Вилли Орчиковский гэгшые хоёр жэлээр түрмэдэ хаахаар шиидхэбэ. Баруун Германиин хоёр хүдэлмэришэд—Рольф Вихман, Вольф Штетцель гэгшэд Баруун Германиие атомна зэбсэгтэй болгохо ябадалда эсэргүүсэн тэмсэһэнэйнгээ түлөө түрмэдэ хаагдаха болоо.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэ... нэй ёһоор, мүнөөдэр республи... ка дотор багашаг үүлэтэй ба... ха, бороо хура орохогүй. Ба... руун тээһээ һулаханаар һа... хилха. Улан-Удэ городтэ үдэр... төө 11—13 градус дулаан бол... хо юм.

Майн 10—11-дэ республи... дотор үүлэтэйшэг байха, зари... газарта бороон орохо. Бару... тээһээ һулахан һалхин болох... Республикын хойто аймагууд... та һүниндөө 8—13 градус хү... тэн болохо, зарим аймагууд... 1—6 градус хүйтэн бай... Үдэртөө 8—13 градус дулаа... болохо.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26, Телефоны редакции: редактора —46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская —35-95, бухгалтерия—37-32, Для междугородных переговоров—16.

Н01034. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 48...